

**Colegiul Disciplinar de pe lângă Consiliul
Superior al Magistraturii**

H O T Ă R Ă R E

28 ianuarie 2023
nr. 26/1

mun. Chișinău

Completul de Examinare a Contestațiilor nr. 2 al Colegiului Disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii în componență:

Președinte
Membrii

Igor Mînăscurtă
Iurie Cotruță
Angela Otean

examinând contestația depusă de Guzun Valeriu, administrator al SRL „Guzun V. E.”, împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 1206s-1585p/m din 29 decembrie 2022, emise pe marginea sesizării depuse la 09 decembrie 2022, asupra acțiunilor judecătorului Valah Ciprian de la Judecătoria Chișinău (sediul Centru),

C O N S T A T Ă :

Argumentele sesizării

La 09 decembrie 2022 în adresa Consiliului Superior al Magistraturii a parvenit o plângere din partea lui Guzun Valeriu, administrator SRL ”Guzun V.E.”, prin care solicită tragerea la răspundere disciplinară a judecătorului Ciprian Valah din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin dispoziția inspectorului-judecător principal din 13 decembrie 2022, sesizarea a fost repartizată pentru examinare inspectorului-judecător Natalia Paustovscaia.

2. Descrierea succintă a faptelor invocate

Autorii sesizărilor indică că pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în procedura judecătorului Ciprian Valah sa aflat contestația depusă de Doga Cristina împotriva creditorului SRL ”Guzun V.E.”, prin s-a solicitat anularea procesului-verbal de constatare nr.010-6c/2022 din 02.02.2022, întocmit de executorul judecătoresc și încasarea cheltuielilor de judecată.

Subsemnatul invocă dezacord cu încheierea din 17 iunie 2022 nr.25-1261/2022, emisă de judecătorul Ciprian Valah, prin care s-a respins ca neîntemeiate cererile creditorului privind încetarea procesului și scoaterea de pe rol a contestației înaintată de Doga Cristina împotriva creditorului Societatea cu Răspundere Limitată „Guzun V.E.”, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Iacob Miron, privind anularea procesului-verbal/act de constatare, pr.de ex.nr.010-6C/2022 din 02 februarie 2022, emis de executorul judecătoresc Iacob Miron.

La fel, subsemnatul expune dezacord și cu încheierea emisă la 17 iunie 2022, prin care a fost admisă contestația înaintată de Doga Cristina împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Guzun V.E.”, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Iacob Miron, privind anularea procesului-verbal de constatare întocmit de executor. A anula Procesul-verbal/act de constatare, pr.de ex.nr.010-6C/2022 din 02 februarie 2022, emis de executorul judecătoresc Iacob Miron.

Consideră autorul că, faptele relevante supra vorbesc despre încălcarea normelor imperative ale legislației și incompetență profesională gravă și evidentă.

Describe că la 29 iulie 2022, Societății cu Răspundere Limitată „Guzun V.E.” a declarat recurs împotriva încheierilor din 17 iunie 2022, solicitând casarea încheierilor contestate, cu adoptarea unei decizii noi de încetare a procesului intentat 2 în baza art. 265 lit. a) din Codul

de procedură civilă și scoaterea de pe rol a contestației în temeiul art. 267 lit. b), c) din Codul de procedură civilă, după caz adoptarea unei decizii noi de respingere integrală a contestației.

Menționează autorul sesizării că, Colegiul civil Curții de Apel Chișinău a constatat faptul că, la examinarea cererii privind contestarea actelor executorului judecătoresc s-au admis încălcări de ordin procedural ce nu pot fi corectate de instanța de recurs și din acest motiv Colegiul civil consideră necesar să admită recursurile, să caseze integral încheierile Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 17 iunie 2022 și să restituie pricina la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Consideră că acțiunile judecătorului în proces de înlăptuire a justiției fac dovada incompetenței profesionale grave și evidente. În viziunea autorului sesizării, magistratul a admis încălcarea normelor imperative ale legislației în proces de înlăptuire a justiției, or, acesta nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a emis o hotărâre ilegală.

Sușține autorul sesizării că, în situația în care judecătorul admite încălcări ale normelor materiale și procesuale, aceasta se explică prin lipsa competenței și profesionalismului în realizarea atribuțiilor care-i revin unui judecător.

Prin urmare indică că judecătorul Ciprian Valah a admis să încalce normele imperativă dictate de lege, să emită o hotărârea ilegală care în mod vădit încalcă drepturile și libertățile fundamentale, ca de exemplu art.20 din Constituția Republicii Moldova. Respectiv magistratul a acționat în cadrul procesului într-un mod incompetent din punct de vedere profesional în mod grav și evident.

Prin decizia din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, au fost confirmate și susținute toate argumentele înaintate de către recurent SRL „Guzun V.E.”

A descris că, la 28 iulie 2022, avocatul Ion Dorogoi s-a adresat la Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești cu solicitarea opiniei consultative referitor la prevederile art. 25 și art.10 din Codul de Executare, și anume dacă poate fi contestat procesul verbal de constatare a faptelor și stărilor de fapt.

La 17 august 2022, avocatul Ion Dorogoi a recepționat un răspuns oficial, prin care Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești l-a informat că, una din atribuțiile executorului judecătoresc este de a constata acțiunea de constatare a faptele sau stărilor de fapt. Acțiunea de constatare a faptelor sau stărilor de fapt nu reprezintă în sine o acțiune de executare silită, fiind realizată în afara unei proceduri de executare.

În viziunea autorului sesizării, procesul-verbal de constatare a faptelor sau stărilor de fapt nu poate fi supus controlului judecătoresc, iar în cazul în care este sesizată cu o astfel de cerere, instanța urma să refuză primirea cererii sau să înceteze procesul, dacă acesta a fost intentat potrivit art. 269 alin.(1) sau a art.265 lit. a) CPC.

Solicită autorul sesizării, intentarea procedurii disciplinare și tragerea la răspundere disciplinară a judecătorului Ciprian Valah din cadrul Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, pe motivele invocate în partea descriptivă a prezentei sesizări.

Poziția Inspecției Judiciare

În conformitate cu prevederile art. 23 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, verificarea sesizării reprezintă etapa în cadrul căreia se stabilesc faptele imputate judecătorului și consecințele acestora, circumstanțele în care au fost comise, precum și orice alte date concludente din care să se poată stabili existența sau inexistența elementelor abaterii disciplinare. Verificarea sesizării se efectuează de către inspectorii-judecători în termen de cel mult 20 de zile lucrătoare de la data înregistrării sesizării. Termenul de verificare a sesizării poate fi prelungit de inspectorul principal cu cel mult 15 zile, la cererea inspectorului-judecător care verifică sesizarea, dacă există motive întemeiate care justifică prelungirea termenului.

Alin. (1¹) din același articol prevede că, dacă nu se întrunesc elementele constitutive ale abaterii disciplinare sau faptele invocate în sesizare nu se confirmă prin probele administrate în procesul verificării prealabile, inspectorul-judecător căruia i-a fost repartizată sesizarea, printr-o decizie motivată, respinge sesizarea ca fiind neîntemeiată.

Art. 4 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor enumeră în mod exhaustiv faptele/acțiunile, care pot constitui temei de abateri disciplinare în privința judecătorilor.

Autorul sesizării indică ca temei pentru tragerea la răspundere disciplinară a judecătorului Ciprian Valah de la Judecătoria Chișinău, sediul Centru prevederile lit. b), c) și i) alin. (1) ale art. 4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25.07.2014.

Verificând argumentele expuse în sesizare și potrivit informației extrase din Programul integrat de gestionare a dosarelor, se atestă următoarele.

La 23 martie 2022, Doga Cristina a înaintat în Judecătoria Chișinău, sediul Centru contestație împotriva creditorului SRL „Guzun V.E.”, intervenient accesoriu executorul Iacob Miron, prin care a solicitat anularea procesului-verbal/act de constatare întocmit de executor judecătoresc, nr.010-6c/2022 din 02.02.2022 și încasarea cheltuielilor de judecată, care a fost repartizată în mod automat aleatoriu judecătorului Andrei Ojoga.

La 28 martie 2022 judecătorul Ojoga Andrei a declarat abținere la examinarea cererii nominalizate, care a fost admisă prin încheierea Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 07 aprilie 2022.

Astfel, potrivit fișei de repartizare a dosarului, la 08 aprilie 2022, cauza nr.25-1261/2022 a fost redistribuită în mod aleatoriu judecătorului Ciprian Valah, care prin încheierea din 13 aprilie 2022 a dispus acceptarea în procedura de executare contestația înaintată de Doga Cristina împotriva SRL „Guzun V.E.”, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Iacob Miron, privind contestarea actelor executorului judecătoresc și a stabilit examinarea contestației fără prezența participanților la proces unipersonal de judecător, conform art.269 alin.(4) CPC, la 26 mai 2022, ora 09:00.

La 16 mai 2022, creditorul SRL „Guzun V.E.” a depus referință împotriva contestației, în care a solicitat inclusiv încetarea examinării contestației (procesului) în temeiul art.265 lit. a) CPC, din motivul că obiectul contestației este procesul-verbal/act de constatare întocmit de executor, nr.010-6c/2022 din 02.02.2022, care nu se contestă conform Codului de executare, deoarece nu este act de executare, dar de constatare a faptelor nesupus contestării. Totodată, creditorul a solicitat scoaterea de pe rol contestației în temeiul art.267 lit.b), c) CPC, din motivul că la caz nu este intentată o procedură de executare, deci nu există părți/participanți la procedura de executare conform Codului de executare, iar contestatara a înaintat în judecată prezenta contestație în interes propriu, nefiindu-i încălcat de executor nici un drept prevăzut de lege în acest sens.

Prin încheierea Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 17 iunie 2022, s-au respins ca neîntemeiate cererile creditorului privind încetarea procesului și scoaterea de pe rol a contestației înaintate de Doga Cristina împotriva creditorului Societatea cu Răspundere Limitată „Guzun V.E.”, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Iacob Miron, privind anularea procesului-verbal/act de constatare, pr.de ex.nr.010-6C/2022 din 02 februarie 2022, emis de executorul judecătoresc Iacob Miron.

Tot la 17 iunie 2022, prin încheierea Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, s-a admis contestația înaintată de Doga Cristina împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Guzun V.E.”, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Iacob Miron, privind anularea procesului-verbal de constatare întocmit de executor. S-a anulat procesul-verbal/act de

constatare, pr.de ex.nr.010-6C/2022 din 02 februarie 2022, emis de executorul judecătoresc Iacob Miron.

La 29 iunie 2022, Guzun Valeriu a depus cerere de recurs împotriva încheierilor Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 17 iunie 2022.

Potrivit fișei de repartizare a dosarului, cererea de recurs depusă de Guzun Valeriu a fost înregistrată la 20 iulie 2022 la Curtea de Apel Chișinău cu nr.2-22039949-02-25r-20072022 și a fost repartizată în mod aleatoriu judecătorului-raportor Viorica Mihaila.

Ulterior, prin decizia irevocabilă Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2022, s-au admis recursurile declarate de către SRL „Guzun V.E.” și de către executorul judecătoresc Iacob Miron. S-a casat integral încheierile Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 17 iunie 2022, emise în cauza civilă la cererea depusă de Cristina Doga împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Guzun V.E.”, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Iacob Miron, privind anularea procesului-verbal de constatare din 02 februarie 2022, cu restituirea cauzei civile la Judecătoria Chișinău, sediul Centru pentru rejudecarea cererii depuse de Cristina Doga împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Guzun V.E.”, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Iacob Miron, privind anularea procesului-verbal de constatare din 02 februarie 2022, în alt complet de judecată.

Respectiv, potrivit fișei de repartizare a dosarului, cauza civilă vizată a fost remisă pentru rejudecare și la data de 07.12.2022 a fost înregistrată la Judecătoria Chișinău cu nr. 2-22039949-12-25-07122022 și repartizată în mod aleatoriu judecătorului Angela Ciubotaru.

Prin încheierea din 14 decembrie 2022 nr. 25-5377/22, procesul civil, remis spre rejudecare, în baza cererii depuse de Cristina Doga împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Guzun V.E.”, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Iacob Miron cu privire la anularea actului de constatare din 02 februarie 2022, s-a încetat. S-a explicat Cristinei Doga că nu se admite o nouă adresare în judecată a aceleiași părți cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri.

Totodată s-a explicat că încheierea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile de la comunicare, prin intermediul Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

La 22 decembrie 2022, Cristina Doga a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 14 decembrie 2022. Respectiv, legalitatea și temeinicia încheierii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 14 decembrie 2022 urmează să fie verificată în ordine de recurs.

În cadrul verificării argumentelor invocate în sesizare, s-a constatat că, prin decizia nr. 2r-1887/22 din 24 noiembrie 2022 a Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție s-a dispus admiterea recursurilor depuse de către SRL „Guzun V.E.” și de către executorul judecătoresc Iacob Miron și anularea integrală a încheierii din 17 iunie 2022 a cu restituirea cauzei la rejudecare la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, în alt complet de judecată.

Astfel, a reținut instanța de recurs prin decizia din 24 noiembrie 2022, aplicarea eronată de către prima instanță a normelor material și procedural, în mod eronat nu au fost aplicate prevederile alin. (3), art. 163 Cod de Executare (legea care urma a fi aplicată) și în mod eronat au fost aplicate prevederile art. 54 Cod de Executare (legea care nu urma a fi aplicată).

În aceeași ordine de idei, menționăm că, din decizia instanței de recurs nu rezultă aplicarea în mod intenționat sau din neglijență gravă a legislației de către judecătorul Ciprian Valah la adoptarea încheierilor din 17 iunie 2022, ce ar fi dus la încălcarea drepturilor autorului sesizării, or verificarea legalității și temeiniciei hotărârilor instanțelor inferioare de către instanțele ierarhic superioare, inclusiv cu anularea acestora, remiterea la rejudecare sau adoptarea unor noi hotărâri este un proces judiciar în conformitate cu legea, care asigură atât

independența judecătorilor, ca exponenți ai puterii judiciare, cât și dreptul la un proces echitabil al justițiabililor.

Iar pentru a reține în sarcina judecătorului săvârșirea unei abateri disciplinare, urmează a se stabili dacă abaterea disciplinară este prevăzută de lege, dacă sânt întrunite elementele constitutive ale acesteia, respectiv, latura obiectivă și subiectivă. În lipsa unuia dintre aceste elemente abaterea disciplinară nu subzistă și, deci, nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorului.

Curtea Constituțională prin mai multe hotărâri ale sale a subliniat, că independența judecătorului este o premisă a statului de drept și o garanție fundamentală a unei judecăți corecte, ceea ce presupune că nimeni nu poate interveni în deciziile și modul de gândire ale unui judecător, decât prin procedurile judiciare stabilite și că un judecător nu poate fi tras la răspundere disciplinară numai pentru interpretarea neuniformă a legislației, prin aceasta fiind încălcate drepturile judecătorului de a gândi liber, de a trata legea diferit, deoarece judecătorul are obligația de a se conduce de normele de drept, determinând mai întâi de toate legalitatea actului juridic, în baza căruia se va rezolva litigiul.

În același context, în temeiul Avizului nr.3 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) și altor acte normative, doar instanța de judecată poate aprecia dacă judecătorul a aplicat neuniform legislația în mod intenționat sau din neglijență gravă și că pentru a aprecia acțiunile judecătorului privind interpretarea sau aplicarea neuniformă a legislației, trebuie să se țină cont și de raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit și că doar în cazul anulării hotărârii judecătorești defectuoase și constatării faptului că la examinarea cauzei judecătorul, intenționat sau din neglijență gravă, a interpretat sau a aplicat neuniform legislația, sancțiunea disciplinară va fi aplicată judecătorului.

Or, potrivit principiilor generale, nimeni, în afara instanțelor judecătorești, în ordinea și procedura stabilită de atac, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor la instanțele judecătorești competente sau să se expună asupra legalității și temeiniciei hotărârilor emise. Independența judecătorului este o premisă a statului de drept și o garanție fundamentală a unei judecăți corecte, ceea ce presupune că nimeni nu poate interveni în deciziile și modul de gândire ale unui judecător, decât prin procedurile judiciare stabilite.

La caz, judecătorul a apreciat probele din dosar la intima convingere și a adoptat soluțiile respective, care nu pot fi considerate ca fiind adoptate intenționat sau din neglijență gravă, sau care i-au încălcat drepturile fundamentale ale autorului sesizării.

Mai mult, argumentele invocate în sesizare privind dezacord cu încheierile din 17 iunie 2022, prin care s-a respins ca neîntemeiate cererile creditorului privind încetarea procesului și scoaterea de pe rol a contestației înaintată de Doga Cristina împotriva creditorului Societatea cu Răspundere Limitată „Guzun V.E.” și prin care a fost admisă contestația înaintată de Doga Cristina împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Guzun V.E.”, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Iacob Miron, privind anularea procesului-verbal de constatare întocmit de executor, fac parte din aspectele procedurale, care au constituit subiect de examinare în instanța de recurs și ca consecință, încheierile Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 17 iunie 2022 au fost casate cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Respectiv, Societatea cu Răspundere Limitată „Guzun V.E.” a fost repusă în drepturi prin însăși admiterea cererii de recurs, anularea integrală încheierilor din 17 iunie 2022 și restituirea cauzei civile, spre rejudecare.

Este de notat că, admiterea sau respingerea acțiunii se atribuie la aspecte de procedură, care vin să asigure respectarea drepturilor părților la proces. Anularea sau modificarea hotărârii judecătorești atrage răspundere în condițiile Legii nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire

la răspunderea disciplinară a judecătorilor, dacă judecătorul care a pronunțat-o a încălcat legea intenționat sau ca urmare a unei neglijențe grave.

Astfel, verificând acțiunile judecătorilor vizați în sesizare, prin prisma temeiului invocat și prevăzut de lit. b), alin. (1), art. 4 din Legea privind răspunderea disciplinară a judecătorilor, adică adoptarea unei hotărâri judecătorești prin care, intenționat sau din neglijență gravă, au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale ale persoanelor fizice sau juridice, garantate de Constituția Republicii Moldova și de tratatele internaționale privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte, se reține următoarele.

Textul de la lit. b) alin. (1) art. 4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, în redacția Legii nr. 136 din 19 iulie 2017, în vigoare de la 14 octombrie 2018, definește abaterea disciplinară de adoptare a hotărârii judecătorești ca fiind realizată prin intenție sau neglijență gravă, ca o latură care presupune afectarea actului de justiție prin încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor fizice sau juridice, garantate de Constituția Republicii Moldova și de tratatele internaționale privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Textul de la lit. b) alin. (1) art. 4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, în redacția Legii nr. 136 din 19 iulie 2017, în vigoare de la 14 octombrie 2018, definește abaterea disciplinară prin acțiunile cu „rea-voință” și „neglijență gravă” de o gravitate deosebită, ca o latură care presupune afectarea actului de justiție prin încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor fizice sau juridice, garantate de Constituția Republicii Moldova și de tratatele internaționale privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Avînd în vedere noțiunea de grava neglijență, care este considerată aplicabilă atunci când diligența necesară în desfășurarea unor proceduri este grav încălcată, atunci când nu sunt aplicate chiar și cele mai simple și evidente raționamente și atunci când nu s-a luat în considerare ceea ce ar fi fost evident pentru oricine, iar rea-credința presupune distorsionarea conștientă a dreptului, fiind o eroare evidentă și conștientă, chiar și în situația existenței unor asemenea fapte, nu orice eroare, fie ea gravă, poate face obiectul unei sancțiuni disciplinare.

Reieșind din prevederile art. 21 alin. (1) din Legea cu privire la statutul judecătorului, judecătorii poartă răspundere disciplinară în modul stabilit de Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Deci, caracterul imputabil al motivelor invocate, urmează a fi apreciat și în corespundere cu prevederile art. 21 al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, din reglementările căreia rezultă că, judecătorul poartă răspundere disciplinară dacă a încălcat legea intenționat sau ca urmare a unei neglijențe grave.

Conform prevederilor p. 6 a Hotărârii Curții Constituționale nr. 28 din 14 decembrie 2010, Consiliul Superior al Magistraturii și colegiul disciplinar, în calitate de instanțe disciplinare, pentru a reține în sarcina judecătorului săvârșirea unei abateri disciplinare, trebuie să stabilească dacă sunt întrunite elementele constitutive ale acesteia, respectiv latura obiectivă și subiectivă. În lipsa unuia dintre aceste elemente constitutive abaterea disciplinară nu subzistă și, deci, nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorului.

În consecință, nu s-a reținut intenția și neglijența gravă a judecătorului Ciprian Valah de a adopta cu rea-credință încheierilor din 17 iunie 2022.

În contextul expus nu pot fi încadrate acțiunile judecătorului Ciprian Valah nici conform temeiului prevăzut de lit. c) alin. (1) art. 4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, adică acțiuni ale judecătorului în procesul de înfăptuire a justiției care fac dovada incompetenței profesionale grave și evidente.

Or, incompetența profesională gravă și evidentă presupune acțiuni care ar demonstra lipsă de cunoștințe sau de practică într-un anumit domeniu, la caz în domeniul de aplicare a

legilor, a practicii unitare în spețele care se soluționează. Aceasta poate însemna o ignoranță, o neștiință a unor legi evident cunoscute, o aplicare absolut irelevantă, o lipsă a puterii legale de a îndeplini o anumită atribuție etc.

În speță, nu s-a reținut incompetența profesională gravă și evidentă a judecătorului Ciprian Valah. Or, în esență, judecătorul în exercitarea funcției, are sarcina de a interpreta independent reglementările legale, fără careva imixtiuni. Iar actele de dispoziție emise în procesul înlăptuirii justiției se verifică de către instanțele ierarhic superioare în cadrul examinării apelurilor sau recursurilor declarate de părți și alți participanți la proces.

Nu s-a reținut în acțiunile judecătorilor vizați în sesizare nici temeiul invocat privind încălcarea normelor imperative a legislației în procesul de înlăptuire a justiției, prevăzut la lit. i) alin. (1) ale art. 4 din Legea privind răspunderea disciplinară a judecătorilor. Or, normele imperative impun o anumită conduită univocă și strict determinată, de la care nu se poate deroga, adică nu pot fi stabilite alte reguli, decât cele impuse de lege, de la care subiecții de drept nu se pot abate. În acțiunile judecătorilor vizați în sesizare nu au fost reținute acțiuni care încălcă careva norme imperative ale legislației în procesul de înlăptuire a justiției.

Argumentele autorilor sesizării precum că, judecătorul Ciprian Valah ar fi aplicat eronat prevederile normelor materiale și procedurale la examinarea în procedura de executare contestația înaintată de Doga Cristina împotriva SRL „Guzun V.E.”, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Iacob Miron, privind anularea procesului-verbal de constatare întocmit de executor, implică eventual o apreciere pe fondul cauzei, iar Inspecția judiciară nu are competențe jurisdicționale, care i-ar permite aprecierea legalității și temeiniciei actelor judecătorești adoptate de instanțele judecătorești.

Inspecția judiciară reiterează că, judecătorul este obligat să respecte cerințele legislației în vigoare la înlăptuirea justiției, în caz contrar survine răspunderea.

Deci, caracterul imputabil al motivelor invocate, urmează a fi apreciat în corespundere cu prevederile Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, din reglementările căreia rezultă că, judecătorul poartă răspundere disciplinară dacă a încălcat legea intenționat sau ca urmare a unei neglijențe grave.

Art. 4¹ din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor dezvoltă noțiunile de abatere disciplinară săvârșită prin intenție sau prin neglijență gravă.

Astfel, pot intra în sfera răspunderii disciplinare numai acele încălcări ale normelor de drept material și procedural care pun în discuții valabilitatea actelor întocmite de judecător, pentru care lipsa de previziune manifestată de judecător trebuie să fie inexplicabilă din punctul de vedere a unui profesionist în domeniu dreptului.

Noțiunea de abatere disciplinară săvârșită cu intenție, prezumă că judecătorul încălcă conștient norme de drept material sau procesual, iar noțiunea de neglijență gravă, este considerată aplicabilă atunci când judecătorul a admis o încălcare a unor norme de drept material sau procesual fără a-și da seama de o eventuală consecință prejudiciabilă a acțiunii sau inacțiunii sale, deși putea și trebuia să o prevadă. Deci, nu orice eroare, fie ea gravă, poate face obiectul unei sancțiuni disciplinare.

Curtea Constituțională prin Hotărârea nr. 12 din 07.06.2011 pentru controlul constituționalității prevederii art. 22 alin. (1) lit. p) din Legea nr. 544-XIII din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorului, în redacția Legii nr. 152 din 08.07.2010 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, a statuat că, pentru angajarea răspunderii disciplinare a judecătorului este necesar de a stabili faptul încălcării intenționate a legii sau din neglijență gravă. Răspunderea disciplinară a judecătorului nu poate fi antrenată pentru modul de interpretare a legii, apreciere a faptelor sau evaluare a probelor. La reținerea în sarcina judecătorului săvârșirea unei abateri disciplinare, urmează să se stabilească dacă sunt întrunite elementele constitutive ale acesteia, adică latura obiectivă și cea subiectivă. În lipsa unuia

dintre aceste elemente constitutive abaterea disciplinară nu subzistă, și deci nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorului. La fel, din hotărârea dată se desprinde că, este inadmisibilă responsabilizarea automată a judecătorilor fără a demonstra latura obiectivă și subiectivă a abaterii disciplinare.

Așadar, pentru ca o faptă să poată fi considerată abatere disciplinară trebuie să aibă un caracter ilicit, să fie comisă din motive imputabile judecătorului și să fie prevăzute de art. 4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Ca rezultat al verificării argumentelor invocate în sesizare și din probele administrate, constat că faptele expuse în sesizare nu întrunesc elementele constitutive ale abaterii disciplinare, nefiind stabilite careva temeieri rezonabile, care ar demonstra intenția și faptul comiterii de către judecătorul Ciprian Valah de la Judecătoria Chișinău, sediul Centru a abaterilor disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform art. 4 alin. (1) lit. b), c) și i) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Argumentele contestației

Nefiind de acord cu decizia Inspecției Judiciare nr. 1206s-1585p/m din 29 decembrie 2022, emise pe marginea sesizării depuse la 09 decembrie 2022, asupra acțiunilor judecătorului Valah Ciprian de la Judecătoria Chișinău (sediul Centru), dl Guzun Valeriu, administratorul SRL „Guzun V. E.” a contestat-o.

Aprecierea Completului de Examinare a Contestațiilor

Potrivit legislației, judecătorul poate fi tras la răspundere disciplinară doar în cazul în care în rezultatul verificărilor argumentelor sesizării, s-a constatat existența circumstanțelor de fapt și de drept care stabilesc faptul comiterii abaterii disciplinare de către judecător.

Pentru a reține săvârșirea unei abaterii disciplinare, necesită stabilit dacă abaterea disciplinară este prevăzută de lege, dacă în acțiunile judecătorului sunt întrunite elementele constitutive ale acesteia, inclusiv în special latura obiectivă și subiectivă, iar în lipsa unui dintre aceste elemente abaterea disciplinară nu există și nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorului.

Potrivit art.1 alin.(4) din Legea cu privire la statutul judecătorului, *judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial, acționează fără nici un fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare.*

Potrivit principiilor generale ale dreptului, nimeni în afara instanțelor judecătorești în ordinea și procedura stabilită de lege, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor la instanțele judecătorești competente sau să se expună asupra legalității și temeiniciei hotărârilor emise. Expunerea asupra legalității și temeiniciei unei hotărâri judecătorești, se află în competența exclusivă a instanțelor judecătorești ierarhic superioare.

Independența judecătorului impune și condiția protejării lui de orice influențe, amenințări, să beneficieze de libertate profesională în interpretarea legii, în evaluarea faptelor și aprecierea probelor în fiecare caz individual, dar nu în dependență de alți factori, de presiuni, diverse critici, etc.

Tot în acest sens, judecătorul în procesul judecării cauzei trebuie să decidă liber, fără influență, presiune sau amenințare, iar concluziile, opinia care și-o formează la efectuarea justiției nu poate fi cenzurată, decât în ordinea căilor de atac ordinare și/sau extraordinare prevăzute de lege, dar nicidecum nu în cadrul unei verificări disciplinare.

Prin considerarea interpretărilor normei legii, tragerea judecătorului la răspundere disciplinară poate fi doar în cazul constatării faptului că, în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în afara acestora, intenționat sau din neglijență gravă a comis abaterea disciplinară

prevăzută de norma art.4 alin.(1) sau de alin.(2) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Inspekția judiciară reiterează că, depunerea de Guzun Valeriu a prezentei contestații nu constituie suficient temei legal de tragere la răspundere disciplinară a judecătorului sesizat pe art.4 alin.(1) lit.d), e), l), p) și alin.(2) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, cum s-a cerut. Este absolut necesar să persiste elementele constitutive ale abaterii disciplinare indicate, dar aceasta nu s-a constatat în cadrul cercetării disciplinare.

În conformitate cu prevederile art. 18, 27-29 din Legea nr. 178 din 25.07.2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Completul de Examinare a Contestațiilor al Colegiului Disciplinar,

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. Se respinge ca neîntemeiată contestația depusă de Guzun Valeriu, administratorul SRL „Guzun V. E.”, împotriva Deciziei Inspekției judiciare nr. 1206s-1585p/m din 29 decembrie 2022, emise pe marginea sesizării depuse la 09 decembrie 2022, asupra acțiunilor judecătorului Valah Ciprian de la Judecătoria Chișinău (sediul Centru).

2. Hotărârea este definitivă.

3. Hotărârea se expediază părților și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

Președinte

/semnătura/

Igor Minăscuță

Membrii

/semnătura/

Iurie Cotruță

/semnătura/

Angela Otean